

Geen grijze muis maar sleutelfiguur in ondergronds verzetleger

Doorn, 2013, maandag

Onder mysterieuze omstandigheden stierf Pieter Johannes Dor, oud-verzetsman en afgekeurd CNV-vakbondsbestuurder uit Utrecht, op 12 oktober 1973, ergens in de bossen bij de gemeente Mill en St Hubert. Dor, die het beeld cultiveerde van een grijze muis, vertrok van huis met de woorden; "Dag wijfie, tot vanavond".

In een kist kwam hij thuis. Die moest dicht blijven, eiste de begrafenisondernemer. De familie wist nooit wat er precies was gebeurd. De weduwe twijfelde jarenlang zelfs of zij wel haar eigen man had begraven. Was hij wel dood? Of was hij dood verklaard door de geheime club waarvoor hij werkte om elders ingezet te worden? Nu, veertig jaar later, is het mysterie rond Pieter Dors' dood opgelost dankzij een reportageverhaal in de Telegraaf, enkele zaterdagen terug.

Pieter Dor blijkt een prominent sleutelfiguur te zijn geweest van de zeer geheime ondergrondse Gladio-organisatie. Hij stierf aan een hartaanval tijdens het begraven van sabotagemateriaal in een geheime bosopslag. Onder de schuilnaam 'Beekman' werkte Pieter Dor 28 jaar lang voor het ondergronds verzetleger, op het laatst als dé centrale beheerder van alle geheime uitrusting: wapens, radio's, etc.

In die zaterdagreportage vertelde Herman Schoenmaker uit Soest hoe hij een kwart eeuw instructeur en staflid was bij de geheime verzetsgroep O&I, die de ruggegraat zou zijn van het georganiseerde verzet zodra de Russen binnen vielen. Deze 'stay-behind'-organisatie was ruim veertig jaar heimelijk actief, tot 1992.

De Soestenaar trainde talloze agenten in radiocommunicatie en begroef door heel Nederland grote partijen wapens, munitie, geld, goud, edelstenen en zendapparatuur in bosrijke gebieden; centrale voorraaddepots waaruit het verzet kon putten zodra de Russen er waren. Kuilen van drie bij drie, een meter diep, briljant gecamoufleerd. Slechts met een speciale stok terug te vinden.

Bij een van die nachtelijke graafpartijen stierf één van de drie aanwezige Gladio'ers. Hartaanval. "We hebben eerst de klus afgemaakt; de boel begraven en gecamoufleerd" vertelde de ex-staflid Schoenmakerin de krant, zonder de naam te verklappen van de overleden man. In Doorn schrok Hanneke Claus-Dor: "Ik lees hier het overlijdensverhaal van mijn vader", stamelde ze tegen haar man Frits. "Ik weet nu wat er echt is gebeurd met hem". Hanneke, gewapend met een fotootje van haar vader, zocht de ex-instructeur thuis op in Soest. Hij bevestigde haar dat haar vader stierf aan zijn zijde. Zijn unieke ooggetuigenverslag was behoorlijk anders dan wat de nabestaanden officieel te horen hadden gekregen.

Piet Dor was niet in de auto onwel geworden, naast een collega die de wagen naar de kant had gestuurd. In werkelijkheid, aldus Schoenmaker, kreeg Dor een fatale hartstilstand toen hij zware kisten uit laadde en begroef in een bos bij Mill. Een loodzware klus, zeker voor een hartpatiënt die hij was.